

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΡΑΣΗ «**ΚΕΝΤΡΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ**»

1. **Ερώτημα:** Ποιοι είναι οι στόχοι της δράσης;

Απάντηση: Η Δράση αποσκοπεί στην ενίσχυση ολοκληρωμένων σχεδίων για τη δημιουργία και λειτουργία ΚΕΝΤΡΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, τα οποία διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή και τεχνογνωσία και έχουν ως βασικό σκοπό την υποστήριξη της καινοτομίας σε τομείς της Ελληνικής οικονομίας, μέσω της παροχής εξειδικευμένων/καινοτόμων υπηρεσιών/προϊόντων και της μεταφοράς τεχνολογίας σε επιχειρήσεις, ιδίως ΜΜΕ.

Στόχοι της Δράσης είναι:

- Η προώθηση της καινοτομίας στην εγχώρια επιχειρηματικότητα, η από κοινού χρήση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης και η δημιουργία δικτύων συνεργασίας με τις επιχειρήσεις.
- Η μεταφορά τεχνολογικών λύσεων και καινοτομιών σε διαδικασίες παραγωγής ή/και για την παραγωγή/προσφορά προϊόντων/υπηρεσιών στις επιχειρήσεις.
- Ο προσανατολισμός των επιχειρήσεων σε προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, η αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και η ανάπτυξη εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας.
- Η κατάρτιση επιχειρήσεων για την απόκτηση δεξιοτήτων στον κλάδο της βιομηχανίας (με έμφαση σε τεχνολογίες της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης) αναγκαίων για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών τόσο on-line ή στην αίθουσα όσο και σε πραγματικές/πilotικές συνθήκες παραγωγής με στόχο τον τεχνολογικό και ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων.
- Η υλοποίηση καινοτόμων έργων έρευνας και ανάπτυξης υπηρεσιών/ προϊόντων.

[Βλ. Ενότητα 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ]

2. **Ερώτημα:** Ποιά είναι η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης και πως κατανέμεται ανά κατηγορία περιφέρειας;

Απάντηση: Η Δράση αφορά και στις δεκατρείς (13) περιφέρειες της χώρας. Η συνολική δημόσια δαπάνη της Δράσης ανέρχεται σε 30 εκ. € και η κατανομή της ανά Κατηγορία Περιφέρειας είναι η εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	Διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη (€)
ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Ανατ. Μακεδονία και Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα	12.650.000
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη	3.700.000
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ: Αττική	11.000.000
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ: Στερεά Ελλάδα	2.000.000
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: Νότιο Αιγαίο	650.000
ΣΥΝΟΛΟ	30.000.000

[βλ. Ενότητα 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ]

3. Ερώτημα: Ποιοι είναι δικαιούχοι της Δράσης και πόσες προτάσεις μπορεί να υποβάλει ο κάθε δικαιούχος;

Απάντηση: Δικαιούχοι της Δράσης είναι οι υπό σύσταση νομικές οντότητες που θα δημιουργηθούν (Κέντρα Ικανοτήτων) και όχι οι εταίροι/μέτοχοι της κάθε νέας οντότητας. Το ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, που θα δημιουργηθεί θα έχει ως μετόχους/εταίρους τουλάχιστον έναν (1) οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων και πέντε (5) επιχειρήσεις. Ο κάθε δικαιούχος-ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ μπορεί να υποβάλει μόνο μία (1) πρόταση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

4. Ερώτημα: Πότε υπογράφεται και από ποιους το μνημόνιο συνεργασίας;

Απάντηση: Το μνημόνιο συνεργασίας υπογράφεται από τους νόμιμους εκπροσώπους των εταίρων/μετόχων με αντικείμενο την από κοινού συμφωνία για την υποβολή πρότασης στο πλαίσιο της Δράσης «ΚΕΝΤΡΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ» και με σκοπό τη σύσταση σχετικής νέας νομικής οντότητας συγκεκριμένου σκοπού, δραστηριοτήτων και μορφής. Μέρος του μνημονίου συνεργασίας αποτελεί το σχέδιο αναλυτικού καταστατικού της νέας οντότητας.

Το μνημόνιο συνεργασίας υπογράφεται πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της αίτησης και υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ μαζί με άλλα δικαιολογητικά στον Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας (δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης).

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

5. Ερώτημα: Υπάρχει περιορισμός στο πλήθος των ΚΕΝΤΡΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ που μπορεί να συμμετέχει ένας φορέας;

Απάντηση: Για όλες τις κατηγορίες φορέων (εταίρων/μετόχων) ισχύει ο περιορισμός συμμετοχής τους σε δύο (2) προτάσεις για υπό σύσταση νομικές οντότητες-ΚΕΝΤΡΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ και εάν κάποιος φορέας συμμετέχει σε περισσότερα των δύο (2) τότε θα ακυρωθούν όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες συμμετέχει.

Ο παραπάνω περιορισμός θα ελεγχθεί με βάση τον ΑΦΜ κάθε φορέα. Ως εκ τούτου οι οργανισμοί έρευνας αντιμετωπίζονται στην ολότητά τους και όχι σε επίπεδο σχολής, τμήματος/ινστιτούτου, τομέα ή εργαστηρίου.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα 9.1 - Διαδικασία και κριτήρια πληρότητας και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης]

6. **Ερώτημα:** Υπό ποιές νομικές μορφές θα λειτουργήσουν τα Κέντρα Ικανοτήτων;

Απάντηση: Το υπό ίδρυση Κέντρο Ικανοτήτων θα λειτουργήσει αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες νομικές μορφές: Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία, Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε. ή Συνεταιρισμοί, Νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα και Ενότητα 9.1 - Διαδικασία και κριτήρια πληρότητας και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης]

7. **Ερώτημα:** Μπορούν να είναι εταίροι/μέτοχοι του Κέντρου Ικανοτήτων φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης;

Απάντηση: Οποιοσδήποτε φορέας που δεν υπάγεται στις κατηγορίες «οργανισμός έρευνας» ή «επιχείρηση» και δύναται να ασκεί και οικονομική δραστηριότητα (τηρεί βιβλία σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική/λογιστική νομοθεσία που τον διέπει) θα θεωρηθεί «λοιπός φορέας». Ως εκ τούτου μπορούν να συμμετέχουν ως εταίροι/μέτοχοι ενός Κέντρου Ικανοτήτων και φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον ισχύουν τα παραπάνω και το θεσμικό τους πλαίσιο επιτρέπει τη συμμετοχή τους στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο επιχείρησης.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

8. **Ερώτημα:** Μπορούν να είναι εταίροι/μέτοχοι του Κέντρου Ικανοτήτων νεοϊδρυθέντες φορείς που δεν έχουν κλείσει καμία οικονομική χρήση;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός αναφορικά με την ημερομηνία ίδρυσης για καμία κατηγορία εταίρων/μετόχων της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων).

9. **Ερώτημα:** Οι «λοιποί φορείς» θα αντιμετωπιστούν ως «επιχειρήσεις» ή ως «οργανισμοί έρευνας»;

Απάντηση: Οι τρεις κατηγορίες εταίρων/μετόχων της νέας οντότητας είναι διακριτές μεταξύ τους. Ως εκ τούτου οι «λοιποί φορείς» δεν προσμετρούνται στον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό εταίρων/μετόχων από τις κατηγορίες «οργανισμός έρευνας» και «επιχείρηση».

10. Ερώτημα: Μπορεί μια επιχείρηση να θεωρηθεί οργανισμός έρευνας και υπό ποιες προϋποθέσεις;

Απάντηση: Μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί οργανισμός έρευνας. Οργανισμοί έρευνας είναι τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

11. Ερώτημα: Μπορεί μια επιχείρηση τεχνοβλαστός (spin off) ενός Πανεπιστημίου να θεωρηθεί οργανισμός έρευνας;

Απάντηση: Όχι. Οργανισμοί έρευνας είναι τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

12. Ερώτημα: Μπορούν να συμμετέχουν ως εταίροι/μέτοχοι του Κέντρου Ικανοτήτων επιχειρήσεις του εξωτερικού;

Απάντηση: Ως μέτοχοι/εταίροι της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων) μπορούν να συμμετέχουν υφιστάμενες επιχειρήσεις της ημεδαπής ή και της αλλοδαπής.

Για τις επιχειρήσεις της αλλοδαπής δεν απαιτείται η ύπαρξη υποκαταστήματος στην Ελλάδα.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

13. Ερώτημα: Μπορούν οι εταίροι/μέτοχοι του Κέντρου Ικανοτήτων να έχουν έδρα σε διαφορετική περιφέρεια από αυτήν της έδρας του Κέντρου Ικανοτήτων;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός σχετικά με την έδρα των εταίρων/μετόχων του Κέντρου Ικανοτήτων.

14. Ερώτημα: Μπορούν οι προμηθευτές, κατασκευαστές, υπεργολάβοι του Κέντρου Ικανοτήτων να έχουν έδρα σε διαφορετική περιφέρεια από αυτήν της έδρας του Κέντρου;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός σχετικά με την έδρα των προμηθευτών, κατασκευαστών, υπεργολάβων του Κέντρου Ικανοτήτων.

15. Ερώτημα: Σύμφωνα με την πρόσκληση υπάρχει περιορισμός στη σχέση μεταξύ των επιχειρήσεων που θα είναι εταίροι/μέτοχοι του Κέντρου Ικανοτήτων. Υπάρχει αντίστοιχος περιορισμός στη σχέση μεταξύ των οργανισμών έρευνας και των επιχειρήσεων;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός στη σχέση μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών εταιρών/μετόχων της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων).

Η πρόσκληση δεν απαγορεύει την ύπαρξη συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων. Αυτό που απαιτείται είναι τουλάχιστον πέντε (5) από τις επιχειρήσεις να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους.

Στην περίπτωση που δημόσιος οργανισμός έρευνας κατέχει τουλάχιστον το 25% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχείρησης, τότε σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 η επιχείρηση θεωρείται μεγάλη.

Επιπλέον, σε περίπτωση που δημόσιος οργανισμός έρευνας και οι συνεργαζόμενες και συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις κατέχουν, μεμονωμένα ή από κοινού, τουλάχιστον το 25% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του Κέντρου Ικανοτήτων, τότε σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 το Κέντρο Ικανοτήτων θεωρείται μεγάλη επιχείρηση.

[βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΜΕ]

16. Ερώτημα: Είναι υποχρεωτική η εισφορά ενός εταίρου/μετόχου στο κεφάλαιο του Κέντρου Ικανοτήτων; Μπορεί η εισφορά στο κεφάλαιο να μην είναι χρηματική;

Απάντηση: Όλοι οι εταίροι/μέτοχοι υποχρεούνται να συνεισφέρουν στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο του Κέντρου Ικανοτήτων ανάλογα με το μερίδιό τους (ποσοστό συμμετοχής). Η εισφορά μπορεί να περιλαμβάνει χρήμα, είδος (συμπεριλαμβανομένης της κυριότητας ή χρήσης ακινήτου), εξωκεφαλαιακές εισφορές και εγγυητικές εισφορές, όπως προβλέπονται κατά περίπτωση ανάλογα με τη νομική μορφή που θα επιλεγεί για τη νέα οντότητα, δηλ. το Κέντρο Ικανοτήτων.

Οι κατηγορίες μη-χρηματικών εισφορών καθώς και ο τρόπος αποτίμησής τους περιγράφονται αναλυτικά στην εταιρική νομοθεσία.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

17. Ερώτημα: Υπάρχει ελάχιστο ή μέγιστο ποσοστό συμμετοχής ενός εταίρου/μετόχου στο κεφάλαιο του Κέντρου Ικανοτήτων;

Απάντηση: Δεν υπάρχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής για καμία κατηγορία εταίρου/μετόχου.

Αντίθετα τίθεται μέγιστο ποσοστό συμμετοχής, καθώς κανένας εκ των εταιρών/μετόχων (μεμονωμένα ή ως όμιλος) δεν πρέπει να κατέχει πάνω από το 50% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου του Κέντρου Ικανοτήτων.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα 9.1 - Διαδικασία και κριτήρια πληρότητας και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης]

18. Ερώτημα: Μπορεί ένας εταίρος/μέτοχος του Κέντρου Ικανοτήτων να συμμετέχει στο κεφάλαιο του Κέντρου χωρίς να εισφέρει χρήμα;

Απάντηση: Η δυνατότητα μη-χρηματικών εισφορών στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο εξαρτάται από τη νομική μορφή της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων).

Η συμμετοχή ενός εταίρου/μετόχου αποκλειστικά με μη-χρηματικές εισφορές αποτελεί προϊόν συμφωνίας με τους υπόλοιπους εταίρους/μετόχους. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρξουν χρηματικές εισφορές από έναν τουλάχιστον εταίρο/μέτοχο προκειμένου να καλυφθεί η ίδια συμμετοχή του έργου.

19. Ερώτημα: Μπορεί να υπάρξει αλλαγή στην εταιρική/μετοχική σύνθεση του Κέντρου Ικανοτήτων κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου;

Απάντηση: Επιτρέπεται η είσοδος, αποχώρηση και αντικατάσταση εταίρων/μετόχων κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι θα συνεχίσουν να τηρούνται οι προϋποθέσεις σχετικά με το πλήθος των εταίρων/μετόχων ανά κατηγορία. Οι ανωτέρω αλλαγές υπάγονται στην κατηγορία τροποποιήσεων που αφορούν σε στοιχεία του δικαιούχου.

Η αλλαγή της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης του Κέντρου Ικανοτήτων θα γίνει με όρους που θα συμφωνηθούν μεταξύ των εταίρων/μετόχων, με παράλληλη τήρηση της σχετικής εταιρικής νομοθεσίας, και προφανώς θα επιφέρει τροποποίηση του καταστατικού του Κέντρου.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα 12.2 - Κατηγορίες τροποποιήσεων]

20. Ερώτημα: Μπορεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου ένας εκ των εταίρων/μετόχων του Κέντρου Ικανοτήτων να αποκτήσει μερίδιο σε άλλο εταίρο/μέτοχο του Κέντρου;

Απάντηση: Υπάρχει η δυνατότητα συμμετοχής ενός εταίρου/μετόχου στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο ενός άλλου εταίρου/μετόχου του Κέντρου Ικανοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι εταίροι/μέτοχοι θα παραμείνουν ανεξάρτητοι και δεν θα θεωρηθούν συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Επισημαίνεται ότι ο ορισμός της ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης και συνδεδεμένης επιχείρησης είναι κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, ο οποίος διαφέρει από τον αντίστοιχο ορισμό της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΜΕ]

21. Ερώτημα: Ποιους αφορά ο έλεγχος προβληματικότητας, το Κέντρο Ικανοτήτων ή τους εταίρους/μετόχους του;

Απάντηση: Καθώς κατά την υποβολή της αίτησης οι νέες οντότητες (Κέντρα Ικανοτήτων) δεν θα έχουν συσταθεί, δεν θα πραγματοποιηθεί έλεγχος προβληματικότητας για αυτές.

Κανένας από τους εταίρους/μετόχους της νέας οντότητας δεν θα πρέπει να θεωρείται συνδεδεμένος με αυτή. Συνεπώς δεν θα πραγματοποιηθεί έλεγχος προβληματικότητας ούτε για τους εταίρους/μετόχους. Επισημαίνεται ότι ο ορισμός της συνδεδεμένης επιχείρησης είναι κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, ο οποίος διαφέρει από τον αντίστοιχο ορισμό της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας.

22. Ερώτημα: Ποιοι θα έχουν πρόσβαση εγκαταστάσεις, στον εξοπλισμό και στις δραστηριότητες του Κέντρου Ικανοτήτων; Θα υπάρχει χρέωση για αυτή την πρόσβαση;

Απάντηση: Η πρόσβαση πρέπει να είναι ανοιχτή και να μην περιορίζεται μόνο στους εταίρους/μετόχους του Κέντρου Ικανοτήτων, τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου όσο και μετά την ολοκλήρωσή του.

Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις, στον εξοπλισμό και στις δραστηριότητες του Κέντρου Ικανοτήτων θα χρεώνεται και τα τέλη θα αντιστοιχούν στην τιμή της αγοράς ή θα αντικατοπτρίζουν το σχετικό κόστος. Ειδικά για τους εταίρους/μετόχους του Κέντρου Ικανοτήτων που έχουν χρηματοδοτήσει τουλάχιστον με 10% τις επενδυτικές δαπάνες (προσοχή αφορά τις επενδυτικές δαπάνες του Κέντρου και όχι τον προϋπολογισμό του έργου ή το εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο του Κέντρου) μπορεί να ισχύουν ευνοϊκοί όροι (π.χ. χαμηλότερες χρεώσεις, εξυπηρέτηση κατά προτεραιότητα). Η τιμολογιακή πολιτική θα πρέπει να περιγράφεται στο καταστατικό το οποίο θα συνοδεύει το μνημόνιο συνεργασίας που θα υπογραφεί μεταξύ των εταιρών/μετόχων του Κέντρου Ικανοτήτων και θα αναλύεται στο δικαιολογητικό με α.α. 7 του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ.

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, Ενότητα 6.1 - επιλέξιμες δραστηριότητες/ δαπάνες, Ενότητα 9.1 - Διαδικασία και κριτήρια πληρότητας και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης και Ενότητα 14.2 - Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

23. Ερώτημα: Ποιοι είναι οι θεματικοί τομείς στους οποίους εστιάζεται η Δράση;

Απάντηση: Η Δράση αφορά όλους τους θεματικούς τομείς προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία». Συγκεκριμένα, οι υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης πρέπει να εμπίπτουν σε έναν από τους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

1. Υλικά – Κατασκευές
2. Πολιτισμός, Τουρισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες
3. Αγροδιατροφή
4. Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη
5. Υγεία & Φάρμακα
6. Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα (Logistics)
7. Ενέργεια
8. Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

[βλ. Ενότητα 5 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΕΤΑΚ]

24. Ερώτημα: Μπορεί ένα Κέντρο Ικανοτήτων να είναι διαθέσιμο;

Απάντηση: Στην περίπτωση διαθεματικότητας του αντικείμενου του ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ οι θεματικοί τομείς δεν θα πρέπει να είναι ανεξάρτητοι αλλά να

συνδέονται οργανικά μεταξύ τους και να τεκμηριώνεται η διασύνδεση και η διαλειτουργικότητα μεταξύ τους σε έναν κοινό στόχο. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ επιλέγεται ένας θεματικός τομέας, αυτός με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο έργο.

25. Ερώτημα: Ποια είναι η διαδικασία και ποιος υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης;

Απάντηση: Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στα ελληνικά, στη διεύθυνση: <http://www.ependyseis.gr/mis>. Η αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ υποβάλλεται από τον **Υπεύθυνο Συντονισμού Έργου** για λογαριασμό του υπό σύσταση Κέντρου Ικανοτήτων. Για την υποβοήθηση των δυνητικών δικαιούχων στην υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ, η ΓΓΕΤ έχει αναπτύξει Εγχειρίδιο ΠΣΚΕ για την υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης στη Δράση, το οποίο είναι αναρτημένο στο δικτυακό τόπο της ΓΓΕΤ (www.gsrt.gr).

[βλ. Ενότητα 8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ και ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΠΣΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ ΚΕΝΤΡΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ]

26. Ερώτημα: Πότε υποβάλλονται τα δικαιολογητικά συμμετοχής;

Απάντηση: Δεν κατατίθεται φυσικός φάκελος με τεκμηρίωση (δικαιολογητικά). Οι δυνητικοί δικαιούχοι, ταυτόχρονα με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, υποβάλλουν και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ III, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf ή zip).

Επισημαίνεται ότι μπορούν να επισυναφθούν ηλεκτρονικά δικαιολογητικά με ανώτατο όριο 10 MB ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά αίτηση χρηματοδότησης.

[βλ. Ενότητα 8 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

27. Ερώτημα: Από ποια κατηγορία περιφέρειας αντλεί την επιχορήγησή του ο κάθε δικαιούχος;

Απάντηση: Στο πλαίσιο της δράσης η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) κάθε δικαιούχου θα βαρύνει τα κονδύλια της αντίστοιχης περιφέρειας στην οποία λειτουργεί νομίμως το επωφελούμενο από το έργο ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ.

[βλ. Ενότητα 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ]

28. Ερώτημα: Η δημόσια δαπάνη βαρύνει την Περιφέρεια που θα έχει έδρα το Κέντρο Ικανοτήτων ή τις Περιφέρειες που θα έχουν έδρα οι εταίροι/μέτοχοι του Κέντρου;

Απάντηση: Δικαιούχοι της Δράσης είναι οι νέες οντότητες που θα δημιουργηθούν (Κέντρα Ικανοτήτων) και ως εκ τούτου θα χρηματοδοτηθούν οι νέες οντότητες και όχι οι εταίροι/μέτοχοί τους. Συνεπώς η δημόσια δαπάνη θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της Περιφέρειας στην οποία θα έχει έδρα η νέα οντότητα.

[βλ. Κεφάλαιο 2, διευκρίνιση μετά τον 1ο πίνακα]

29. Ερώτημα: Ποιές δαπάνες επιχορηγούνται στο πλαίσιο της Δράσης;

Απάντηση: Ένα ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ δύναται να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της Δράσης για δραστηριότητες ανάπτυξης και λειτουργίας του (άρ. 27, Καν. (ΕΕ) 651/2014) και για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (άρ.25, ΕΕ 651/2014).

Ειδικότερα, για:

- Δραστηριότητες ανάπτυξης και λειτουργίας δύναται να χρηματοδοτηθεί για Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού (Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος, Μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός, Άυλα στοιχεία ενεργητικού) και Λειτουργικές δαπάνες (Δαπάνες προσωπικού, Διοικητικές δαπάνες/Γενικά έξοδα, Έμμεσες δαπάνες). Σημειώνεται ότι τα αποκτώμενα ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα εφόσον καταγράφονται στα πάγια περιουσιακά στοιχεία του ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ, καθώς, επίσης, και στο μητρώο παγίων του, κατά τα προβλεπόμενα στην εθνική φορολογική και λογιστική νομοθεσία.
- Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης δύναται να χρηματοδοτηθεί για Δαπάνες ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει και για Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας.

[βλ. Ενότητα 6.1 – Επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες]

30. Ερώτημα: Ποιες δαπάνες θα πραγματοποιηθούν από τους εταίρους/μετόχους του Κέντρου Ικανοτήτων και ποια θα είναι η ένταση ενίσχυσης γι' αυτές;

Απάντηση: Δικαιούχοι της Δράσης είναι οι νέες οντότητες που θα δημιουργηθούν (Κέντρα Ικανοτήτων). Ως εκ τούτου θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά οι νέες οντότητες, με τα σχετικά ποσοστά έντασης ενίσχυσης, και όχι οι εταίροι/μέτοχοί τους.

[Ενότητα 6 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ- ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ και Ενότητα 7 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ]

31. Ερώτημα: Πως θα δηλωθούν δαπάνες προσωπικού για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης;

Απάντηση: Οι δαπάνες προσωπικού αφορούν μόνο στο προσωπικό του Κέντρου Ικανοτήτων και περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δαπάνες. Οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης αφορούν σε εργασίες που θα ανατεθούν από το Κέντρο Ικανοτήτων μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών σε τρίτους.

[βλ. Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

32. Ερώτημα: Οι δαπάνες για στοιχεία ενεργητικού αφορούν το κόστος κτήσης ή το κόστος απόσβεσης;

Απάντηση: Οι επενδυτικές δαπάνες για ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού αφορούν το κόστος κτήσης.

[βλ. Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

33. Ερώτημα: Μπορούν να πραγματοποιηθούν κατασκευαστικές δαπάνες διαμόρφωσης σε εγκαταστάσεις που δεν είναι ιδιόκτητες; Μπορούν οι συγκεκριμένες δαπάνες να πραγματοποιηθούν σε εγκαταστάσεις εκτός της Περιφέρειας που θα έχει έδρα το Κέντρο Ικανοτήτων;

Απάντηση: Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλοντα χώρο, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στο μητρώο παγίων της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων). Ως εκ τούτου το Κέντρο Ικανοτήτων θα πρέπει έχει την κυριότητα των εγκαταστάσεων (αγορά ή παραχώρηση κυριότητας) ή να προβλέπεται μακροχρόνια χρήση (μίσθωση ή παραχώρηση χρήσης). Επιπλέον οι εν λόγω δαπάνες θα πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός της Περιφέρειας που έχει έδρα το Κέντρο Ικανοτήτων.

Αναφορικά με τη μακροχρόνια χρήση των εγκαταστάσεων, θα πρέπει να τηρηθεί η φορολογική νομοθεσία περί μακροχρόνιων μισθώσεων επαγγελματικών ακινήτων και επιπλέον η διάρκεια να μην υπολείπεται του χρόνου διατήρησης της επένδυσης μετά την ολοκλήρωση του έργου σύμφωνα με την Ενότητα 14.2 «Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου».

[βλ. Ενότητα 4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

34. Η μελέτη σκοπιμότητας μπορεί να εκπονηθεί από το προσωπικό του ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ή πρέπει να ανατεθεί σε τρίτους;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην αρχή της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης μελέτη σκοπιμότητας είναι «Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός έργου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του».

Στο πλαίσιο της Δράσης, για τις δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας, η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση (ανάθεση σε τρίτους) θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να φέρει νόμιμη θεώρηση από τη φορολογική αρχή, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία. Επισημαίνεται επιπλέον ότι, για τις δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΥΑΕΚΕΔ).

Σημειώνεται ότι στο ΠΣΚΕ η Μελέτη Σκοπιμότητας αποτελεί ξεχωριστή Ενότητα Εργασίας και μπορεί να περιλαμβάνει μόνο την κατηγορία δαπάνης 'Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας', με τις δαπάνες που σχετίζονται αποκλειστικά με την εκπόνηση της μελέτης αυτής.

[Βλ. Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

35. Ερώτημα: Μπορεί το Κέντρο Ικανοτήτων να φιλοξενείται στις εγκαταστάσεις ενός εκ των μετόχων του;

Απάντηση: Η φιλοξενία δεν μπορεί να είναι άτυπη. Τα Κέντρα Ικανοτήτων θα πρέπει να διαθέτουν ή να δεσμευθούν ότι θα αποκτήσουν νόμιμα κατασκευασμένες και λειτουργούσες κτιριακές υποδομές και ότι θα αποκτήσουν και αναπτύξουν κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο.

Σε περίπτωση που το Κέντρο Ικανοτήτων έχει κοινή έδρα με κάποιον εταίρο/μέτοχο του (συστέγαση), οι εγκαταστάσεις που θα χρησιμοποιεί το Κέντρο Ικανοτήτων θα πρέπει να έχουν ενοικιαστεί ή να έχει παραχωρηθεί η χρήση τους. Επιπλέον, σε περίπτωση συστέγασης θα πρέπει να τηρηθεί η εθνική νομοθεσία περί συστέγασης επιχειρήσεων.

[Βλ. Ενότητα 4 – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ και Ενότητα 9.1 - Διαδικασία και κριτήρια πληρότητας και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης]

36. Ερώτημα: Μπορεί ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο του εξωτερικού να είναι υπεργολάβος στο έργο;

Απάντηση: Δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την ανάθεση υπεργολαβίας σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο του εξωτερικού. Στην κατηγορία δαπάνης 7 "Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει", προβλέπεται υπεργολάβος (με έδρα το εσωτερικό ή το εξωτερικό), του οποίου η δαπάνη όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% του συνολικού προϋπολογισμού, προκειμένου να παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι κατά την αξιολόγηση του Κριτηρίου Α "Αξιοπιστία-εμπειρία των δικαιούχων και ικανότητα υλοποίησης του έργου" λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, η συμβολή τυχόν υπεργολάβου στις δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν. Στην Αίτηση Χρηματοδότησης πρέπει να τεκμηριώνεται κατάλληλα η «αναγκαιότητα» πρόσληψης του υπεργολάβου. Τονίζεται ότι η παροχή υπηρεσίας θα πραγματοποιείται μέσω σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ των δύο μερών, όπου θα υπάρχει περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της έρευνας ή/και περιγραφή του προς ανάθεση ερευνητικού έργου. Οι συμβάσεις αυτές, όπως και όλες οι συμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της δράσης, πρέπει να φέρουν νόμιμη θεώρηση από τη φορολογική αρχή, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

[Βλ. Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

37. Ερώτημα: Μπορεί το Κέντρο Ικανοτήτων να αναθέσει προμήθεια ή υπεργολαβία σε φορέα που είναι εταίρος/μέτοχος του Κέντρου;

Απάντηση: Δεν υπάρχει σχετικός περιορισμός για τους προμηθευτές και υπεργολάβους του Κέντρου Ικανοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα και το εύλογο του κόστους της εν λόγω ανάθεσης.

Για τις δαπάνες συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών θα πρέπει να τηρηθεί το αρ. 36 της ΥΑΕΚΕΔ (ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018, ΦΕΚ 5968/Β/2018), αν με βάση το καταστατικό του το Κέντρο Ικανοτήτων θεωρηθεί «Αναθέτουσα Αρχή» ή «Αναθέτων Φορέας», κατά τις διατάξεις των άρθρων 223 και 224 του Ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται ότι η ανάθεση προμήθειας ή υπεργολαβίας από το Κέντρο Ικανοτήτων προς εταίρο/μέτοχο του ενδέχεται να υπόκειται στις διατάξεις περί ενδοομιλικών συναλλαγών και να ελεγχθεί ανάλογα από τις φορολογικές αρχές.

[Βλ. Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

38. Υπάρχει περιορισμός στην κατανομή του Π/Υ μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δαπάνης/ δραστηριοτήτων;

Απάντηση: Ναι, αναφορικά με την κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των διαφόρων επιλέξιμων δραστηριοτήτων/δαπανών υφίσταται ένα μέγιστο αποδεκτό ποσοστό του προϋπολογισμού (Π/Υ) επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, ως ακολούθως:

	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ Π/Υ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
Άρθρο 27, Κανονισμός ΕΕ 651/2014	Α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού	≤ 50% (έως 200.000€ για την κατηγορία «Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος»)
	Β. Λειτουργικές δαπάνες	≤ 50%
Άρθρο 25, Κανονισμός ΕΕ 651/2014	Γ. Δαπάνες για βιομηχανική έρευνα ή πειραματική ανάπτυξη ή για μελέτες σκοπιμότητας	≤ 25%

Κατά συνέπεια ο δικαιούχος –Κέντρο Ικανοτήτων θα πρέπει να επιλέξει το κατάλληλο μίγμα δραστηριοτήτων/δαπανών για την επίτευξη των στόχων του.

[Βλ. Ενότητα 7.5 –Διάρθρωση προϋπολογισμού]

39. Ερώτημα: Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για το ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ώστε να δικαιούται την προσαυξημένη ένταση ενίσχυσης;

Απάντηση: Στην περίπτωση δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης του ΚΕΝΤΡΟΥ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ η προσαυξημένη ένταση της ενίσχυσης για τη βιομηχανική έρευνα και την πειραματική ανάπτυξη ισχύει, εάν πληρούται η ακόλουθη προϋπόθεση:

- τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.

[Βλ. Ενότητα 7.2 – Ένταση της ενίσχυσης]

40. Ποιο είναι το ποσοστό επιχορήγησης στη Δράση;

Απάντηση: Το ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης (ένταση ενίσχυσης) εξαρτάται από:
α) την επιλέξιμη δραστηριότητα [ανάπτυξη και λειτουργία Κέντρου Ικανοτήτων (Αρ. 27, ΕΕ 651/2014), δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (Αρ. 25, ΕΕ 651/2014)],
β) τον χαρακτηρισμό των ενοτήτων εργασίας για δραστηριότητες ανάπτυξης και λειτουργίας Κέντρου Ικανοτήτων (επένδυση, λειτουργία)
γ) τον χαρακτηρισμό των ενοτήτων εργασίας για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτη σκοπιμότητας),
δ) την κατηγορία περιφέρειας στην οποία είναι εγκατεστημένο και λειτουργεί το ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ και
ε) το μέγεθος της επιχειρήσεως-ΚΕΝΤΡΟ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ (Μικρή, Μεσαία ή Μεγάλη),
όπως ειδικότερα ορίζεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

[Βλ. Ενότητα 7.2 – Ένταση της ενίσχυσης]

41. Ερώτημα: Η ένταση ενίσχυσης για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης εξαρτάται από το μέγεθος του Κέντρου Ικανοτήτων ή των εταίρων/μετόχων του;

Απάντηση: Η ένταση ενίσχυσης για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης εξαρτάται από το μέγεθος του δικαιούχου που είναι το Κέντρο Ικανοτήτων.

Καθώς κατά την υποβολή της πρότασης το Κέντρο Ικανοτήτων δεν θα έχει συσταθεί, το μέγεθός του θα προκύψει από τα μεγέθη των «συνεργαζόμενων» εταίρων/μετόχων τους (κύκλος εργασιών, σύνολο ενεργητικού, προσωπικό), αναλογικά σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής του καθενός. Εάν δεν υπάρχουν «συνεργαζόμενοι» εταίροι/μέτοχοι, το Κέντρο Ικανοτήτων θα θεωρηθεί «πολύ μικρή επιχείρηση». Υπενθυμίζεται ότι δεν επιτρέπεται η ύπαρξη «συνδεδεμένων» εταίρων/μετόχων.

[Βλ. Ενότητα 7.2 – Ένταση της ενίσχυσης]

42. Ερώτημα: Πώς υπολογίζονται οι Έμμεσες δαπάνες;

Απάντηση: Στις Έμμεσες δαπάνες περιλαμβάνονται δαπάνες μετακίνησης, αναλωσίμων, ορκωτού λογιστή, διαχείρισης των εγκαταστάσεων και λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Οι ως άνω δαπάνες καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους, χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών, σε σταθερό ποσοστό 25% επί συνόλου των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του Δικαιούχου, εξαιρουμένων των επιλέξιμων δαπανών για υπερβολαβική ανάθεση σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Σημειώνεται ότι οι Έμμεσες δαπάνες ανήκουν στις Λειτουργικές δαπάνες του δικαιούχου, οι οποίες στο σύνολό τους δεν υπερβαίνουν το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.

[Βλ. Ενότητα 6.2 – Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και Ενότητα 7.5 – Διάρθρωση προϋπολογισμού]

43. Ερώτημα: Από πότε είναι επιλέξιμες οι δαπάνες; Ποια θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών των έργων ορίζεται η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης της πρόσκλησης.

Ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης ένταξης των έργων.

[Βλ. Ενότητα 6.3 - Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών και Ενότητα 6.4 – Προϋπολογισμός Έργων – Διάρκεια υλοποίησης]

44. Ερώτημα: Ποια είναι η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων;

Απάντηση: Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων δεν πρέπει να υπερβαίνει τους δέκα οκτώ (18) μήνες.

[Βλ. Ενότητα 6.4 – Προϋπολογισμός έργων - διάρκεια υλοποίησης]

45. Ερώτημα: Υπάρχει ανώτερο ή κατώτερο όριο στο συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης χρηματοδότησης; Μπορεί να υποβληθεί και να ενταχθεί τη δράση αίτηση χρηματοδότηση με προϋπολογισμό εκτός των ορίων που αναγράφονται στην πρόσκληση;

Απάντηση: Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης χρηματοδότησης δεν μπορεί να υπολείπεται του 1.000.000€, ούτε να υπερβαίνει τα 3.000.000€. Δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής μίας αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, αν ο συνολικός προϋπολογισμός της είναι μεγαλύτερος ή μικρότερος από αυτόν που προβλέπει η πρόσκληση.

[Βλ. Ενότητα 6.4 – Προϋπολογισμός έργων - διάρκεια υλοποίησης]

46. Ερώτημα: Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία;

Απάντηση: Ναι, σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στην πράξη, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές (προσβασιμότητας και παρεχομένων υπηρεσιών) μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού “Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού” του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

[Βλ. Ενότητα 6.2–Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες]

47. Ερώτημα: Μπορεί να γίνει ακύρωση μιας Αίτησης Χρηματοδότησης;

Απάντηση: Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο (2) εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Υπεύθυνο Συντονισμού Έργου ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (http://www.ependyseis.gr/mis_μενού_helpdesk). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή

τους και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επιτρέπεται επίσης η αναίρεση της οριστικοποίησης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης εντός της ίδιας ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας (έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση). Η αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης υποβάλλεται από τον Υπεύθυνο Συντονισμού Έργου ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, μενού helpdesk). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

[Βλ. Ενότητα 8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ]

48. Ερώτημα: Μπορεί ένας υφιστάμενος φορέας (οργανισμός έρευνας, επιχείρηση, λοιπός φορέας) να γίνει Κέντρο Ικανοτήτων;

Απάντηση: Όχι, καθώς δικαιούχοι της Δράσης είναι νέες οντότητες που θα δημιουργηθούν και οι οποίες θα αποτελέσουν τα Κέντρα Ικανοτήτων. Υφιστάμενοι φορείς μπορούν να συμμετέχουν ως εταίροι/μέτοχοι των νέων οντοτήτων.

[Βλ. Ενότητα 4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

49. Ερώτημα: Μπορεί να είναι εταίρος/μέτοχος του Κέντρου Ικανοτήτων ένας οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων που δραστηριοποιείται στο εξωτερικό χωρίς να έχει παρουσία (έδρα ή υποκατάστημα) στην Ελλάδα;

Απάντηση: Ο οργανισμός έρευνας θα πρέπει να έχει έδρα στην Ελλάδα. Οργανισμοί έρευνας της αλλοδαπής μπορούν να συμμετέχουν ως «λοιποί φορείς».

50. Ερώτημα: Ένα κολλέγιο (κατά τον νόμο 4093/2012) ανήκει στους οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή στους λοιπούς φορείς στο πλαίσιο της δράσης;

Απάντηση: Οργανισμοί έρευνας είναι τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα. Τα κολλέγια μπορούν να συμμετέχουν ως «Λοιποί Φορείς».

51. Ερώτημα: Μπορεί μια «Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση» (Κοιν.Σ.Επ.) να είναι εταίρος/μέτοχος του Κέντρου Ικανοτήτων και σε ποια κατηγορία υπάγεται (επιχείρηση ή λοιπός φορέας);

Απάντηση: Οι Κοιν.Σ.Επ. είναι επιχειρήσεις.

52. Ερώτημα: Πότε και από ποιους λαμβάνεται η απόφαση για συμμετοχή στο Κέντρο Ικανοτήτων και εξασφάλιση της ίδιας συμμετοχής;

Απάντηση: Κάθε εταίρος/μέτοχος της υπό σύσταση οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων) πρέπει να λάβει απόφαση με την οποία θα δεσμεύεται για συμμετοχή στη νέα οντότητα και καταβολή της εισφοράς στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο που του αναλογεί. Η συγκεκριμένη απόφαση λαμβάνεται πριν την υποβολή της αίτησης, καθώς αποτελεί απαιτούμενο δικαιολογητικό. Υπεύθυνο για τη λήψη της σχετικής απόφασης είναι το αρμόδιο πρόσωπο ή συλλογικό όργανο, όπως προβλέπεται στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας κάθε φορέα σχετικά με τη συμμετοχή του φορέα στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο νέας επιχείρησης.

[βλ. Ενότητα 4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, Ενότητα 9.1 Διαδικασία και κριτήρια πληρότητας και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ]

53. Ερώτημα: Για επίσπευση των διαδικασιών, μπορεί να υπάρχουν ξεχωριστές σελίδες με τις υπογραφές κάθε νόμιμου εκπρόσωπου στο Μνημόνιο Συνεργασίας και στο Σχέδιο Καταστατικού;

Απάντηση: Το Μνημόνιο Συνεργασίας και το Σχέδιο Καταστατικού πρέπει να φέρουν σφραγίδες και υπογραφές (στην τελευταία σελίδα) και μονογραφές (στις υπόλοιπες σελίδες) από όλους τους εταίρους/μετόχους της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων), καθώς έτσι διασφαλίζεται ότι θα εγκρίνουν το ίδιο ακριβώς έγγραφο χωρίς να αλλοιωθεί το περιεχόμενό του.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι μπορούν να ορίσουν εκπροσώπους (με απλή εξουσιοδότηση ή πληρεξούσιο, ανάλογα με το πλαίσιο λειτουργίας του κάθε) που θα υπογράψουν εξ ονόματός τους τα ανωτέρω έγγραφα.

Επίσης υπάρχει η δυνατότητα ψηφιακής υπογραφής (με έκδοση από την Αρχή Πιστοποίησης του Ελληνικού Δημοσίου – Α.Π.Ε.Δ. στο <http://www.aped.gov.gr/>), δεδομένου ότι η αίτηση και τα σχετικά δικαιολογητικά θα υποβληθούν αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

54. Ερώτημα: Πως εφαρμόζεται ο περιορισμός της συμμετοχής σε δύο προτάσεις για επιχειρήσεις που ανήκουν στον ίδιο όμιλο;

Απάντηση: Ο έλεγχος για τη συμμετοχή ενός φορέα σε περισσότερες από δύο (2) προτάσεις θα γίνει σε επίπεδο ΑΦΜ. Πιθανές σχέσεις (συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένης επιχείρησης) ενός φορέα με φορείς που συμμετέχουν σε εντελώς διαφορετικές προτάσεις δεν δημιουργούν κώλυμα.

55. Ερώτημα: Επιχειρήσεις που δεν συμμετέχει η μία στο κεφάλαιο της άλλης, αλλά η κάθε μία από αυτές διατηρεί σχέση (ως συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη) με την ίδια τρίτη επιχείρηση, είναι ανεξάρτητες;

Απάντηση: Επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται σε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ομίλου επιχειρήσεων δεν θεωρούνται ανεξάρτητες, ακόμα και αν η μία δεν συμμετέχει στο κεφάλαιο της άλλης.

Σε περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ομίλου επιχειρήσεων μια τρίτη επιχείρηση συμμετέχει στην κάθε μία με ποσοστό

τουλάχιστον 25% δεν θεωρούνται ανεξάρτητες, ακόμα και αν η μία δεν συμμετέχει στο κεφάλαιο της άλλης.

[Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΜΜΕ]

56. Ερώτημα: Για φορείς του εξωτερικού, ποια είναι τα απαραίτητα δικαιολογητικά συμμετοχής του Παραρτήματος ΙΙΙ και σε ποια γλώσσα θα κατατεθούν;

Απάντηση: Τα δικαιολογητικά συμμετοχής του Παραρτήματος ΙΙΙ ισχύουν για όλους τους εταίρους/μετόχους της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων), ανεξαρτήτως της έδρας τους.

Ξενόγλωσσα έγγραφα θα συνοδεύονται από μετάφραση στα Ελληνικά, επικυρωμένη από τη μεταφραστική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών ή δικηγόρο ή πτυχιούχο του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Επιπλέον, έγγραφα δημόσιων υπηρεσιών της αλλοδαπής θα πρέπει να έχουν επισημειωθεί με τη σφραγίδα της Χάγης (APOSTILLE) πριν μεταφραστούν.

57. Ερώτημα: Αν στην αίτηση δηλωθεί ότι το Κέντρο Ικανοτήτων θα είναι «Μεγάλη Επιχείρηση» πρέπει να υποβληθούν τα στοιχεία μεγέθους (οικονομικά στοιχεία, προσωπικό);

Απάντηση: Αν στην αίτηση χρηματοδότησης δηλωθεί ότι η νέα οντότητα (Κέντρο Ικανοτήτων) θα είναι «Μεγάλη Επιχείρηση» τότε δεν απαιτείται να υποβληθούν τα αναφερόμενα στο σημείο 6 του Παραρτήματος ΙΙΙ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ, υπό την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία μεγέθους (ισολογισμός, κύκλος εργασιών, προσωπικό) του Κέντρου Ικανοτήτων και των συνεργαζόμενων εταιρών/μετόχων που θα δηλωθούν στο ΠΣΚΕ θα δικαιολογούν τον χαρακτηρισμό ως «Μεγάλη Επιχείρηση».

58. Ερώτημα: Πως θα τεκμηριωθεί ο ορισμός του Νόμιμου Εκπροσώπου του Κέντρου Ικανοτήτων και του Υπεύθυνου Συντονισμού του Έργου;

Απάντηση: Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων) θα αναφέρεται στο Μνημόνιο Συνεργασίας που θα συναφθεί μεταξύ των εταιρών/μετόχων της νέας οντότητας ή στο σχέδιο καταστατικού, ο δε Υπεύθυνος Συντονισμού του Έργου θα αναφέρεται στο Μνημόνιο Συνεργασίας.

59. Ερώτημα: Μπορεί το Κέντρο Ικανοτήτων να είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα; Μπορεί να διανέμει κέρδη στους εταίρους/μετόχους του;

Απάντηση: Ο χαρακτήρας (κερδοσκοπικός ή μη) της νέας οντότητας (Κέντρο Ικανοτήτων) καθώς και η διανομή κερδών, αποτελούν προϊόν συμφωνίας μεταξύ των εταιρών/μετόχων.

60. Ερώτημα: Οι εισφορές σε είδος στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο του Κέντρου Ικανοτήτων αφορούν μόνο κτίρια/εγκαταστάσεις ή μπορεί να περιλαμβάνουν και εξοπλισμό;

Απάντηση: Οι εισφορές σε είδος (με τη μορφή παραχώρησης κυριότητας ή χρήσης), σύμφωνα με την ισχύουσα εταιρική νομοθεσία περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης.

61. Ερώτημα: Είναι υποχρεωτική η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων και από τις τρεις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών; Μπορούν να πραγματοποιηθούν δραστηριότητες μόνο από μία κατηγορία επιλέξιμων δαπανών;

Απάντηση: Σύμφωνα με τα ανώτατα όρια κάθε κατηγορίας επιλέξιμων δαπανών, το έργο θα μπορούσε να περιλαμβάνει μόνο επενδυτικές και λειτουργικές δαπάνες (που θα χρηματοδοτηθούν με το άρθρο 27 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014), σε ποσοστό 50% επί του προϋπολογισμού έκαστη. Η πραγματοποίηση αποκλειστικά δαπανών έρευνας (που θα χρηματοδοτηθούν με το άρθρο 25 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014) δεν είναι δυνατή καθώς η συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% του προϋπολογισμού.

[Βλ. Ενότητα 7.5 - Διάρθρωση προϋπολογισμού]

62. Ερώτημα: Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά γης για τη στέγαση του Κέντρου Ικανοτήτων;

Απάντηση: Όχι. Ως επενδυτικές δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο οι δαπάνες κατασκευής, αναβάθμισης, διαμόρφωσης κτιριακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Ικανοτήτων.

[Βλ. Ενότητα 6.2 - Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δραστηριότητες/δαπάνες και ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ]

63. Ερώτημα: Είναι επιλέξιμη δαπάνη ο ΦΠΑ;

Απάντηση: Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της σχετικής εθνικής νομοθεσίας.

[Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ, ενότητα «Μη επιλέξιμες δαπάνες»]

64. Ερώτημα: Μπορεί εξοπλισμός του Κέντρου Ικανοτήτων να εγκατασταθεί προσωρινά στις εγκαταστάσεις κάποιου εταίρου/μετόχου του Κέντρου για πραγματοποίηση επιδείξεων/δοκιμών;

Απάντηση: Σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία η εγκατάσταση ενσώματων στοιχείων ενεργητικού μπορεί να γίνει μόνο σε ιδιόκτητο ή μισθωμένο χώρο. Συνεπώς το Κέντρο Ικανοτήτων μπορεί να εγκαταστήσει εξοπλισμό μόνο σε χώρους που κατέχει (μέσω αγοράς ή παραχώρησης κυριότητας) ή χρησιμοποιεί (μέσω μίσθωσης ή παραχώρησης χρήσης).

Σημείωση: Οι παρούσες απαντήσεις συνιστούν απλές διευκρινίσεις και δεν συνιστούν τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης και των Παραρτημάτων της.